

3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 03.11.2022).

4. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення: 02.11.2022).

5. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 02.11.2022).

6. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 04.11.2022).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-281-7-80>

Хуторна Г. П.

*аспірантка кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ КІНОТЕКСТІВ ЧЕРЕЗ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІКИ ЛПСИНК

Кіномистецтво сьогодні є чи не найпоширенішим видом мистецтва, а завдяки сучасним технічним досягненням ми маємо змогу дивитися фільми режисерів різних країн, перекладені українською мовою.

Терміном «кінопереклад» зазвичай називають переклад художніх та анімаційних фільмів, а також серіалів. На сьогодні є багато вчених, які досліджують проблеми кіноперекладу, зокрема, Т. Г. Лук'янова, М. Кронін, М. Бейкер, Хорхе Діаз Синтаз та ін.

Однак недостатній інтерес саме українських дослідників до кіноперекладу унеможливило швидку інтеграцію досвіду зарубіжних дослідників та вироблення власних методологічних засад.

Отже, *актуальність* дослідження обумовлена зростом попиту на кінопродукцію, перекладену українською, а також наявністю недостатньої кількості теоретичних та практичних праць, присвячених дослідженню цієї проблеми. *Метою дослідження* є виявлення та аналіз особливостей перекладу англomовних фільмів українською через застосування техніки лпсінк-перекладу.

Значна трансформація оригінального кінотексту зумовлена необхідністю використання техніки ліпсінк-перекладу. Ліпсінк-переклад – це процес перекладу в дублюванні, який полягає в перекладі реплік за принципами фонетичного, семантичного та драматичного синхронізму, тобто ліпсінк-переклад має збігатися з артикуляцією й кінесикою персонажів (акторів) на екрані, збігатися за тривалістю звучання (ізохронізмом), забезпечувати точну та повну передачу змісту оригіналу з виконанням прагматичних завдань перекладацького акту. Одиницею ліпсінк-перекладу є ліпсінк-відповідник [1, с. 343].

Існують певні перекладацькі стратегії та підстратегії, які є критеріями добору ліпсінк-відповідників [2, с. 53]. Під час дослідження кінотексту художнього фільму «Mary Queen of Scots» – «Марія – королева Шотландії» (2018) режисера Джозі Рурк та його українського перекладу ми дійшли висновку, що найбільш доцільним є процес адаптації реплік з опорою на стратегію добору відповідників за типом кадру: обличчя мовця видно крупним планом, мовець знаходиться у кадрі, але обличчя не видно, або ж глядач взагалі не бачить мовця.

Отже, тип кадру та необхідність дотримання вимог ліпсінк-перекладу зумовлює і вибір перекладацьких трансформацій. Так, під час перекладу реплік кінотексту фільму «Марія – королева Шотландії» найчастіше використовували граматичні трансформації, а саме граматичну заміну, що свідчить про істотний вплив граматичного аспекту мови на процес перекладу реплік кінотексту. Саме граматичні трансформації дають змогу адаптувати репліку для сприйняття українським глядачем без значних смислових та структурних втрат. Також варто звернути увагу на лексико-граматичні трансформації, а саме трансформацію смислового розвитку (або модуляцію), використання якої було зумовлено необхідністю отримання репліки МП, яка є майже або цілком тотожною репліці МО за довжиною.

Список використаних джерел:

1. Мельник А.П. Основні етапи дублювання фільмів українською мовою. *Проблеми зіставної семантики*. Київ. 2011. № 10. С. 341-348.
2. Pettit Z. Translating register, style and tone in dubbing and subtitling. *The Journal of Specialised Translation*. 2005. № 4. p. 49–65.